

การประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช^{1,*} และจกมล บัวแก้ว²

¹คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ²คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

*ผู้ประพันธ์บรรณกิจ อีเมล sophon.ch@skru.ac.th

วันที่รับต้นฉบับบทความ: 12 พฤษภาคม 2567

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 26 มิถุนายน 2567

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 08 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ 2) เสนอแนวทางในการพัฒนาความสามารถของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 273 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $PNI_{Modified}$ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสูงสุดคือ ด้านทักษะ ($PNI_{Modified} = 0.22$) รองลงมาคือ ด้านความรู้ ($PNI_{Modified} = 0.20$) และด้านคุณลักษณะ ($PNI_{Modified} = 0.16$) ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาความสามารถของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สรุปได้ 7 แนวทาง แบ่งเป็นด้านความรู้ จำนวน 3 แนวทางคือ การกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การจัดทำแผนหรือโครงการเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการจัดทำระบบสนับสนุนการเรียนรู้ของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านทักษะ จำนวน 2 แนวทางคือ การกำหนดแนวปฏิบัติและต้นแบบสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา และการจัดทีมผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา การลงมือปฏิบัติและการติดตามผลการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และด้านคุณลักษณะ จำนวน 2 แนวทาง คือ การกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติในการคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถและพร้อมการเป็นครูการศึกษาพิเศษ และการเสริมแรงทางบวกให้กับครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

คำสำคัญ: การประเมินความต้องการจำเป็น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

A Needs Assessment of Teachers for Developing Learning Assessment Competency – Based of Students with Hearing Impairments

Sophon Chaiwatthanakunwanich^{1,*} and Jongkon Buakaew²

¹Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University

²Faculty of Education Songkhla Rajabhat University

*Corresponding Author, Email sophon.ch@skru.ac.th

Received: May 12, 2024

Revised: June 26, 2024

Accepted: July 08, 2024

Abstract

The research aims to achieve the following objectives: Investigate the essential needs of teachers for developing competency in measuring and evaluating the learning outcomes of students with hearing impairments; propose guidelines for enhancing teachers' abilities in measuring and assessing the competency-based learning outcomes of students with hearing impairments. The sample group consists of 273 teachers and educational personnel working in secondary schools, along with five qualified individuals. The research tools include necessary requirement questionnaires and interviews. Data analysis involves statistical mean, PNI Modified standard deviation, and content analysis. The research findings indicate the following: 1) The highest necessity index (PNI Modified = 0.22) pertains to skills, followed by knowledge (PNI Modified = 0.20) and characteristics (PNI Modified = 0.16). respectively, and; 2) Guidelines for developing teachers' abilities in measuring and evaluating competency-based learning outcomes can be summarized as 7 guidelines, divided into 3 knowledge areas: 1) setting clear policies or guidelines regarding measuring and evaluating learning outcomes; 2) know the competency base Creating a plan or project to develop knowledge in measuring and evaluating competency-based learning and creating a system to support teachers' learning in the measurement and evaluation of competency-based learning in skills in two approaches, namely, setting guidelines and prototypes for measuring and evaluating competency-based learning in educational institutions, and; 3) organizing a team of experts to give advice Implementation and monitoring of performance in measuring and evaluating competency-based learning outcomes. And in terms of characteristics, there are 2 approaches: 1) Setting policies or guidelines for selecting knowledgeable teachers. and; 2) Ability and readiness to be a special education teacher and positive reinforcement for teachers to increase their work efficiency.

Keywords: Needs Assessment, Competency-Based Assessment, Students with Hearing Impairments

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนโสตศึกษาเป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเช่นเดียวกับผู้เรียนปกติ ที่มีการแบ่งวิชาพื้นฐานออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังรวมถึงการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ซึ่งการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งหมดเป็นการหลอมรวมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สามารถนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ (Office of the Secretariat of the Education Council, 2019) การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยนั้น Kongsuwan and Ruachai (2020) ได้ศึกษาและสรุปวิธีการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแบ่งเป็น 2 ระบบใหญ่ ๆ คือ 1) ระบบที่เน้นการพูดและการฟัง เช่น การสอนในระบบรวม (Total Communication) การสอนที่เน้นการพูด (Oral Method) การสอนที่เน้นการฟัง (Auditory-Based Approach) และ 2) ระบบการสอนแบบสองภาษา (Bilingual Education) ที่ใช้ภาษามือไทยเป็นภาษาแม่และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับสอนผู้เรียนที่บกพร่องทางการได้ยิน

การพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินให้เกิดสมรรถนะที่พึงประสงค์นั้นนอกจากวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพหรือเหมาะสมกับนักเรียนแล้ว ยังมีกระบวนการหนึ่งที่สำคัญคือ กระบวนการวัดและประเมินนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยการวัดและประเมินผลในกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินใช้ระบบเดียวกับนักเรียนทั่วไป (Chaiwatthanakunwanich, 2015) ซึ่งกระบวนการวัดผลและประเมินผลเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จประการหนึ่งที่ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จึงจะสามารถประเมินผู้เรียนได้อย่างแท้จริง Thailand Development Research Institute (2014, as cited in Chanprasart, 2017) พบว่า การปฏิรูประบบการวัดและประเมินผลการเรียนในปัจจุบัน โดยเน้นการทดสอบเป็นหลัก ซึ่งไม่สามารถนำพานักเรียนให้มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้เนื่องจากข้อสอบส่วนใหญ่มีลักษณะท่องจำและมุ่งเน้นแต่เนื้อหาที่จำเป็น นอกจากนี้ Office of the Secretariat of the Education Council (2019) มีการรายงานว่าครูอาจารย์ไทยขาดการศึกษาเรื่องหลักและวิธีการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัยอย่างมาก จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเรื่องนี้ โดยเฉพาะการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment) เป็นการวัดสมรรถนะที่ช่วยให้ครูหรือผู้ประเมินเห็นความสามารถที่เป็นองค์รวมของผู้เรียนโดยครูทำการทดสอบพฤติกรรมการปฏิบัติ (Performance Assessment) ของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria) ซึ่งจะเน้นการประเมินองค์รวมของสมรรถนะด้วยเครื่องมือประเมินตามความเหมาะสม และประเมินเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะรับการประเมิน หากประเมินผ่าน ผู้เรียนจะสามารถก้าวสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ขั้นต่อไปได้ หากยังไม่ผ่าน ผู้เรียนจะได้รับการสอนซ่อมเสริม จนกระทั่งบรรลุผล ผู้เรียนแต่ละคนจะก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน อาจก้าวหน้าไปได้เร็วในบางสาระ และอาจไปได้ช้าในบางสาระตามความถนัดของตน

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การวัดและประเมินสมรรถนะผู้เรียนมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีวิธีการสอนที่แตกต่างจากนักเรียนปกติ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องมีความรู้

ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ทั้งการประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment) และการประเมินสรุปรวม (Summative Assessment) แต่ทั้งนี้ด้วยภาระงาน ความรับผิดชอบของครูค่อนข้างมาก ทำให้การปฏิบัติการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทหรือความสามารถของนักเรียน ดังนั้น สถานศึกษาหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงต้องช่วยเหลือ หรือสนับสนุนทรัพยากรบางอย่างเพื่อให้ระบบการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของครูมีความถูกต้อง ครบถ้วนเนื้อหา ชัดเจน หรือสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูยังไม่ชัดเจน เกี่ยวกับแนวทางพัฒนาหรือให้ความช่วยเหลือหรือการสนับสนุนทรัพยากร คณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญ ดังกล่าวจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลและแนวทางในการพัฒนาครูให้มีความสามารถด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ ซึ่งการศึกษาความต้องการจำเป็นนั้นเป็นวิธีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (What is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (What should be) ที่เป็นพื้นฐานสำคัญนำไปสู่การวางแผน และการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นและสนองความต้องการได้ตรงจุด (Wongwanich, 2019) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งมีขอบข่ายครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่พัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาความสามารถของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นิยามศัพท์

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา โดยเป็นบุคคลที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับน้อยไปถึงระดับรุนแรงจนไม่สามารถฟังเสียงได้เหมือนคนปกติ ซึ่งอาจจะเป็นคนหูหนวกหรือหูตึงก็ได้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1) คนหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากจนไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน ไม่ว่าจะใช้หรือไม่ใช้เครื่องช่วยฟังก็ตาม โดยทั่วไปการตรวจการได้ยินจะสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ 90 เดซิเบลขึ้นไป ไม่สามารถได้ยินเสียงพูดดัง ๆ อาจรับรู้เสียงบางเสียงได้จากการสั่นสะเทือน ไม่สามารถใช้การได้ยินได้เป็นประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ คนหูหนวกอาจสูญเสียการได้ยินมาตั้งแต่กำเนิดหรือสูญเสียการได้ยินภายหลัง

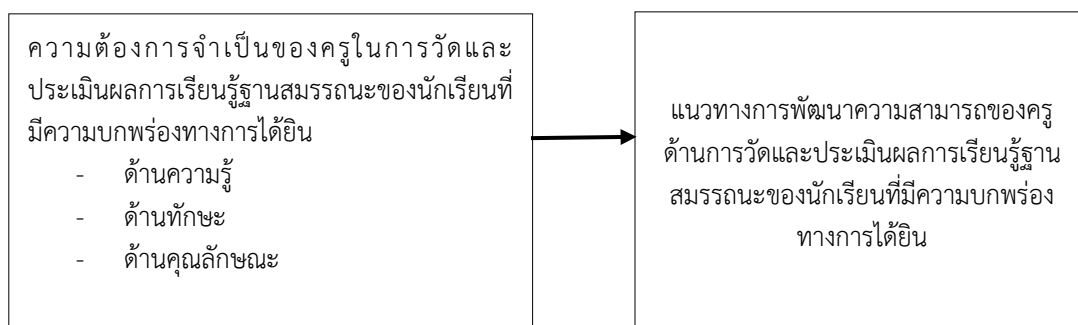
2) คนหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่บ้างสามารถได้ยินได้ไม่อาจจะใช้เครื่องช่วยฟังหรือไม่ก็ตาม หากตรวจการได้ยินจะพบว่ามี การสูญเสียการได้ยินน้อยกว่า 90 เดซิเบล

2. ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะด้วยการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่าง หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและนำผลการประเมิน การเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การทดสอบความรู้ การวัดเจตคติ หรือการทดสอบพฤติกรรม การปฏิบัติ (Performance Assessment) ของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด (Performance Criteria) ซึ่งจะเน้น

3. ความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง ระดับความต้องการของครูโรงเรียนโสตศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรตาม

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ในการวิจัยดำเนินการวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายสำหรับข้อมูล 2 กลุ่ม คือ

หน้าที 48 วารสารสถาบันราชสดา ปีที 20 ฉบับที 2

2) การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ตัวแทนจากผู้มีประสบการณ์ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน ด้านการศึกษาพิเศษ จำนวน 2 ท่าน และนักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาแนวทางในการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 2 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ฉบับ คือ

1) แบบสอบถามสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีลักษณะของการตอบสนองรายการ และเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ มีข้อคำถามจำนวน 9 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 11 ข้อ และด้านคุณลักษณะจำนวน 10 ข้อ และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความต้องการแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลของตนเอง ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและด้านวัดผลและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

2) แบบสัมภาษณ์สำหรับการสนทนากลุ่มที่มีการกำหนดประเด็นข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ จำนวน 2 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 2 ข้อ และด้านคุณลักษณะ จำนวน 2 ข้อ และผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 โดยมีตัวอย่างคำถามด้านความรู้

“จากความต้องการจำเป็นด้านความรู้ของครู ท่านคิดว่ามีแนวทางใดบ้างในการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”

“จากแนวทางในการพัฒนาความสามารถของครู ด้านความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ท่านคิดว่ามีวิธีการพัฒนาอย่างไรบ้าง”

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามออนไลน์ผ่านตัวแทนผู้รับผิดชอบของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย เริ่มจากการประสานกับโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นประสานงานกับตัวแทนผู้รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมนัดเวลาในการเก็บและจัดส่งข้อมูล ระยะที่ 2 ดำเนินการหลังจากวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว นำผลการวิเคราะห์ไปใช้สำหรับการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิด้วยแบบสัมภาษณ์ ตามวันและเวลาที่กำหนด ด้วยการประชุมออนไลน์ผ่านโปรแกรม Google Meet

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ โดยค่าที่ได้ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 จึงจะถือว่ามีความต้องการจำเป็น (Paisa, 2012 as cited in Buakaew & Chaiwatthanakunwanich, 2022) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

จริยธรรมในการวิจัย

การวิจัยชิ้นนี้ผ่านการรับรองจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยวิทยาการสุขภาพ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของครูด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยภาพรวมพบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.16-0.22 และเรียงลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ดังนี้ อันดับแรกคือ ด้านทักษะ ($PNI_{Modified} = 0.22$) รองลงมาคือ ด้านความรู้ ($PNI_{Modified} = 0.20$) และด้านคุณลักษณะ ($PNI_{Modified} = 0.16$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาพรวม ของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ความสามารถในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	สภาพที่เป็นอยู่			สภาพที่ควรจะเป็น			$PNI_{Modified}$	ลำดับ
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล		
1. ด้านความรู้	3.42	0.63	ปานกลาง	4.10	0.68	มาก	0.20	2
2. ด้านทักษะ	3.41	0.66	ปานกลาง	4.15	0.69	มาก	0.22	1
3. ด้านคุณลักษณะ	3.56	0.59	มาก	4.12	0.67	มาก	0.16	3

นอกจากนี้ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านความรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.18-0.22 โดยข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะแบบย่อย (Formative Assessment) และแบบรวม (Summative Assessment) ส่วนข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

2) ด้านทักษะ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.20-0.23 โดยข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ความสามารถนำผลการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านทักษะ ความสามารถ พฤติกรรมการเรียน และความประพฤติกของผู้เรียน ความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามสภาพจริงจากแฟ้มสะสมผลงาน ความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามสภาพจริงโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ความสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดหรือวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ส่วนข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการนำผลการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ความสามารถเลือกวิธีและเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และความสามารถออกแบบหรือสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

และ 3) ด้านคุณลักษณะ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.14-0.20 โดยข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ความคิดริเริ่มในการใช้เครื่องมือและวิธีวัดประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อให้ได้ผลการประเมินผู้เรียนที่ชัดเจนและครบทุกด้าน ส่วนข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะมีความจำเป็นต้องมีในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ความสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และความละเอียดรอบคอบในทุกขั้นตอนของการวัดผลและประเมินผลการเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์รายข้อ ของค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของครูในการวัดและประเมินผล

การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ					
ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	สภาพที่เป็นอยู่	สภาพที่ควรจะเป็น	PNI ^{Modified}	ลำดับ	
ฐานสมรรถนะ					
ด้านความรู้					
1.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะแบบย่อย (Formative Assessment) และแบบรวม (Summative Assessment)	3.32	4.04	0.22	1	
2.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะจากแฟ้มสะสมงาน	3.44	4.14	0.21	2	
3.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.39	4.10	0.21	2	
4.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะภาคปฏิบัติ	3.44	4.14	0.20	3	
5.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามสภาพจริง	3.44	4.12	0.20	3	
6.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.48	4.14	0.19	4	
7.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.41	4.05	0.19	4	
8.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.47	4.08	0.18	5	
9.มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.44	4.07	0.18	5	

ตารางที่ 2 ต่อ

ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	สภาพที่ เป็นอยู่	สภาพที่ ควรจะเป็น	PNI _{Modified}	ลำดับ
ด้านทักษะ				
1.มีความสามารถนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาด้านทักษะความสามารถ พฤติกรรมการเรียนและความประพฤติของผู้เรียน	3.42	4.21	0.23	1
2.มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามสภาพจริงจากแฟ้มสะสมผลงาน	3.41	4.18	0.23	1
3.มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามสภาพจริงโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย	3.40	4.18	0.23	1
4.มีความสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดหรือวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน	3.38	4.16	0.23	1
5.มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.36	4.12	0.23	1
6.มีความสามารถเลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.45	4.20	0.22	2
7.มีความสามารถตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.41	4.13	0.21	3
8.มีความสามารถสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ	3.39	4.11	0.21	3
9.มีความสามารถในการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.45	4.13	0.20	4
10.มีความสามารถเลือกวิธีและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะให้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ต้องการ	3.42	4.12	0.20	4
11.มีความสามารถออกแบบหรือสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พร้อมกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน	3.40	4.09	0.20	4

ตารางที่ 2 ต่อ

ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	สภาพที่ เป็นอยู่	สภาพที่ ควรจะเป็น	PNI _{Modified}	ลำดับ
ด้านคุณลักษณะ				
1.มีความคิดริเริ่มในการใช้เครื่องมือและวิธีวัดประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อให้ได้ผลการประเมินผู้เรียนที่ชัดเจนและครบทุกด้าน	3.49	4.19	0.20	1
2.มีความขยันและมุ่งมั่นต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	3.52	4.16	0.18	2
3.มีความซื่อสัตย์สุจริตมุ่งนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะไปใช้ประโยชน์ โดยไม่สร้างความเสียหายต่อผู้เรียน	3.57	4.17	0.17	3
4.มีความยุติธรรมไม่ลำเอียงในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.48	4.07	0.17	3
5.มีความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.55	4.12	0.16	4
6.การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้	3.59	4.12	0.15	5
7.ผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีส่วนช่วยในการพัฒนาผู้เรียน	3.57	4.10	0.15	5
8.การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะมีความจำเป็นต้องมีในกระบวนการจัดการเรียนรู้	3.61	4.10	0.14	6
9.มีความสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	3.59	4.10	0.14	6
10.มีความละเอียดรอบคอบในทุกขั้นตอนของการวัดผลและประเมินผลการเรียน	3.60	4.09	0.14	6

ผลการการศึกษาความต้องการของครูและบุคลากรในการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูและบุคลากรต้องการแนวทางหรือพัฒนาด้วยการพัฒนาด้วยตนเองสูงที่สุด จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 รองลงมาคือ การพัฒนาด้วยการอบรม จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.12 และพัฒนาโดยการสอบถามผู้รู้ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

แนวทางหรือวิธีการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาด้วยตนเอง	55	41.67
- ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เอกสารงานวิจัย		
- การฝึกปฏิบัติซ้ำๆ ด้วยตนเอง		
การอบรม	49	37.12
- การอบรมจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ		
- การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ		
การสอบถามผู้รู้	28	21.21
- การสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ/ความรู้ความชำนาญ เพื่อนครู		
- การทำตามบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดี		
รวม	132	100.00

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ คณะผู้วิจัยนำข้อรายการที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 ของแต่ละด้านมาใช้เพื่อประกอบการสนทนากลุ่มระหว่างคณะผู้วิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะของครู ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านความรู้ จากข้อรายการความต้องการจำเป็นด้านความรู้ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 จำนวน 5 รายการ ผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านความรู้ของครู สรุปได้ 3 แนวทาง คือ

- 1) การกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
- 2) การจัดทำแผนหรือโครงการเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และ
- 3) การจัดทำระบบสนับสนุนการเรียนรู้ของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ซึ่งขอยกตัวอย่างข้อความตามลำดับแนวทางดังนี้

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเตรียมความพร้อมเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะให้กับคุณครู”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

“ควรมีวิทยากรหรือผู้ให้ความรู้ที่เป็นบุคคลหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางการศึกษาพิเศษร่วมด้วย และการพัฒนาควรมีการพาคุณครูทำแผนการสอน การวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ และมีการนิเทศติดตามผลการพัฒนา สะท้อนผลการนิเทศติดตาม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3

“ควรให้ความรู้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5

“กลุ่มโรงเรียนโสตศึกษา ควรมีแนวทาง/คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

“ควรมีแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติกรวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4

จากแนวทางข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอวิธีการให้ความรู้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ควรให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเอง โดยการเรียนรู้จากระบบสนับสนุนที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น หรือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้ครูและบุคลากรได้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และให้มีความลุ่มลึกในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมากขึ้น

2.2 ด้านทักษะ จากข้อรายการความต้องการจำเป็นด้านทักษะที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 จำนวน 11 รายการ ผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านทักษะของครู สรุปได้ 2 แนวทาง คือ 1) การกำหนดแนวปฏิบัติ และต้นแบบสำหรับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา และ 2) การจัดทีมผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา การลงมือปฏิบัติ และการติดตามผลการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ซึ่งขอยกตัวอย่างข้อความตามลำดับแนวทางดังนี้

“สถานศึกษาควรมีแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3

“ควรมีโรงเรียนต้นแบบ/นำร่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5

“ควรมีทีมผู้เชี่ยวชาญช่วยครูในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติ ติดตาม และสะท้อนผล”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

“ควรใช้กระบวนการ PLC เพื่อสร้างทักษะเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะให้กับครู”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4

จากแนวทางข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าวิธีการพัฒนาครูให้มีความทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนั้นใช้วิธีการเดียวกับพัฒนาความสามารถด้านความรู้ คือ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเกิดทักษะด้วยตนเอง โดยมีพี่เลี้ยงคอยให้ความช่วยเหลือ และให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ ที่เน้นการปฏิบัติจริง มีการติดตามผลการปฏิบัติ การสะท้อน และการแสดงผลงานร่วมด้วย

2.3 ด้านคุณลักษณะ จากข้อรายการความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 จำนวน 1 รายการ ผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านคุณลักษณะของครู สรุปได้ 2 แนวทาง คือ 1) การกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติในการคัดเลือกครูที่มีความรู้ ความสามารถและพร้อมการเป็นครูการศึกษาพิเศษ และ 2) การเสริมแรงทางบวกให้กับครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งขอยกตัวอย่างข้อความตามลำดับแนวทางดังนี้

“กระบวนการคัดคนที่จะมาเป็นครู ต้องมีคุณลักษณะเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

“ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2

จากแนวทางข้างต้นผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า วิธีการพัฒนาครูด้านคุณลักษณะนั้น สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับครูในการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และแสดงผลให้เห็นเป็นเชิงประจักษ์เพื่อให้ครูทุกคนเกิดเกิดแรงบันดาลใจการทำงาน เช่น การแสดงผลงานการให้รางวัลสำหรับครูตัวอย่าง เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านทักษะมากที่สุด รองลงมาคือด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความหลากหลาย และครูผู้สอนจะต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทำให้การออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมีลักษณะเฉพาะตามแต่ละบุคคลด้วย จึงทำให้ครูต้องการพัฒนาทักษะของตนเองเป็นอันดับแรก ส่วนในด้านความรู้และคุณลักษณะนั้น ครูทุกคนมีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอยู่แล้ว และเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี จึงทำให้ความต้องการพัฒนาตนเองทั้งสองด้านนี้น้อยกว่าด้านทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chanprasart (2017) ที่ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของครูโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นด้านทักษะสูงเป็นลำดับแรก เช่นกับการศึกษาของ Seehamongkon (2021) ที่พบว่าดัชนีความต้องการจำเป็นของครูด้านการวัดและประเมินผลเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านทักษะ ด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะ

เมื่อพิจารณารายการย่อยในแต่ละด้านเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ นั้นพบว่า ด้านทักษะ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นภาพรวมเท่ากับ 0.22 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.20 และพิจารณารายการย่อยพบว่าทุกรายการย่อยมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูและบุคลากรเห็นความสำคัญของการปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของผู้เรียนด้วยเทคนิคและวิธีการรูปแบบต่าง ๆ ว่าควรมีการลงมือปฏิบัติได้จริง รวมถึงความต้องการคำปรึกษาหรือการช่วยเหลือโดยเฉพาะการนำผลจากการวัดและประเมินผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนที่สำคัญมาก เพราะถ้าครูเก็บผลการวัดและประเมินผลไว้กับตัวเอง แต่ไม่นำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลครั้งนั้นก็ไม่ได้เกิดประโยชน์ ยิ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินการนำผลการวัดมาใช้จะช่วยทำให้ครูเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนมากขึ้น ทราบจุดดี และจุดที่ควรพัฒนาของนักเรียนทำให้ง่ายต่อการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลผู้เรียน สอดคล้องกับ Office of the Education Council (2017) ได้กำหนดการประเมินเพื่อพัฒนาเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของการวัดและประเมินผล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนอย่างต่อเนื่องในระหว่างที่มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลการใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและการสอนของครู และการศึกษาของ Phrompitukth et al. (2016) ที่พบว่าครูขาดการใช้ผลการประเมินการเรียนรู้มาพัฒนาผู้เรียน

ส่วนด้านความรู้ พบว่าค่าดัชนีความต้องการจำเป็นภาพรวมเท่ากับ 0.20 ซึ่งมากกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.20 และพิจารณารายการย่อยพบว่ามีการย่อยมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนด จะเห็นว่าด้านความรู้ก็ยังจำเป็นสำหรับครูและบุคลากรทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีหลากหลาย บางครั้งวิธีการหนึ่ง สามารถนำไปใช้ในการวัดพฤติกรรมของผู้เรียนได้มากกว่าหนึ่งพฤติกรรม ทำให้ครูต้องมีความรู้ในการเลือกใช้เทคนิคหรือเครื่องมือให้สอดคล้องกับพฤติกรรมดังกล่าว นอกจากนี้ครูยังต้องเพิ่มเติมความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินการเรียนรู้ โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การประเมินแบบรวม การประเมินแบบย่อย การประเมินโดยแฟ้มสะสมผลงาน การประเมินปฏิบัติ และการประเมินตามสภาพจริงเพื่อให้การวัดและประเมินผลของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Phrompitukth et al. (2016) ที่ศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลของครูพบว่าประเด็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของครูข้อหนึ่งคือ ครูไม่เข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการประเมินผลแนวใหม่ และด้านคุณลักษณะนั้นมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นภาพรวมเท่ากับ 0.16 ซึ่งน้อยกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.20 จึงทำให้ในภาพรวมครูมีคุณลักษณะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แต่เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีข้อรายการเพียงหนึ่งข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 คือมีความคิดริเริ่มในการใช้เครื่องมือและวิธีวัดประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อให้ได้ผลการประเมินผู้เรียนที่ชัดเจนและครบทุกด้าน ซึ่งประเด็นนี้เป็นการออกแบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริงสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และพฤติกรรมของผู้เรียน โดยส่วนใหญ่ครูจะใช้วิธีการวัดแบบเดิม ๆ ซ้ำ ๆ กัน และใช้เครื่องมือเพียงชนิดเดียวในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับการศึกษาของ Phrompitukth et al. (2016) ที่พบว่าครูยึดติดวิธีการประเมินแบบเดิม และไม่นิยมใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงเพราะเห็นว่ายุ่งยากและใช้เวลาในการสอนมากกว่าการสอนแบบเดิม และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Chanprasart (2017) ที่พบว่าครูมีความต้องการจำเป็นด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับความริเริ่มในการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของครู ควรเริ่มจากพัฒนาคุณลักษณะและความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้มีความชัดเจน ถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ส่งผลให้ครูมีความสามารถด้านทักษะเกิดขึ้นตามมาด้วย

แนวทางสำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของครูจากการเสนอความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒินั้นสรุปได้ 7 แนวทาง แบ่งเป็นพัฒนาด้านความรู้ จำนวน 3 แนวทาง พัฒนาด้านทักษะ จำนวน 2 แนวทาง และพัฒนาด้านคุณลักษณะ จำนวน 2 แนวทาง ซึ่งแนวทางนั้นเหมาะสมสำหรับการดำเนินการของสถานศึกษาหรือหน่วยงานเป็นหลัก เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายหลักการ กลไก หรือโครงการต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ของครูให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ Tabtim (2022) ได้สรุปแนวทางเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประเด็นหนึ่งคือ ผู้บริหารควรมีการสนับสนุน สร้างความเข้าใจ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลผ่านการพัฒนาตนเอง และให้ต้นสังกัดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครู ซึ่งมีทิศทางเดียวกับการวิจัยครั้งนี้ที่ว่าวิธีการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลต้องครูนั้น ต้องมีการพัฒนาด้วยตนเอง และเพิ่มเติมด้วยวิธีการจัดอบรมโครงการเชิงปฏิบัติที่มีรูปแบบเสริมความสามารถของครูทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะควบคู่กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ด้านทักษะเป็นอันดับที่หนึ่งรองลงมาคือ ด้านความรู้ และด้านคุณลักษณะตามลำดับ จากผลวิจัยนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาหรือการจัดอบรมครูให้สอดคล้องกับลำดับความต้องการของครู หรือการเตรียมบุคลากรให้เหมาะสมสำหรับการพัฒนาความสามารถของครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

2. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันวางแผนจัดทำระบบหรือการดำเนินงานสำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พร้อมทั้งเตรียมพร้อมสำหรับการสนับสนุน การส่งเสริมความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการครู

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรต่อยอดพัฒนารูปแบบการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และนำไปทดลองใช้ในการพัฒนาครู

2. การวิจัยครั้งนี้ได้แนวทางการพัฒนาความสามารถของครูในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งแนวทางด้านทักษะเป็นอันดับหนึ่ง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาหลักสูตรหรือโปรแกรมในการฝึกอบรม พัฒนาครูด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และขยายผลไปยังครูในโรงเรียนกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

3. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปควรเพิ่มการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากตัวแทนครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพมากยิ่งขึ้น หรือขยายกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านอื่น ๆ หรือโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ

4. การวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนวทางการวิจัยจากตัวแทนวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนครูในแต่ละสาระการเรียนรู้ และนักเรียนร่วมด้วย

เอกสารอ้างอิง

- Buakaew, J. & Chaiwatthanakunwanich, S. (2022). Operation Guidelines for the Formative Assessment of 21th Century Skills for Hearing Impaired Students: School for the Deaf, Southern Thailand. *Journal of Institute of Trainer Monk Development*, 5(3), 89-101.
- Chaiwatthanakunwanich, S. (2015). *Guidelines for organizing non-formal education for students with Hearing impairment*. Songkhla Rajabhat University.
- Chanprasart, C. (2017). *The needs assessment for developing competencies of education measurement and evaluation of teachers in schools under the foundation of Church of Christ in Thailand* [Unpublished Master of Education thesis]. Silpakorn University.
- Kamket, W. (2012). *Research methodology in behavioral sciences*. (3rd ed.). Chulalongkorn University Press.
- Kongsuwan, S. & Ruachai, B. (2020). Teaching and Learning for the Deaf in Thailand: Problems, Models and Bilingual Teaching Methods. *Mangrai Saan Journal*, 8(1), 1-14.
- Office of the Education Council. (2017). *Education in Thailand*. OEC.
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2019). *Guidelines for developing student competency at the basic educational level*. 21 CENTURY CO., LTD.
- Phrompitukth, S., Piromjitpong, S., & Pornjaroen, I. (2016). Condition and needs in the development of online training courses for enhancing teachers' performance on student learning outcome measurement and evaluation. *Journal of Education: Faculty of Education Srinakharinwirot University*, 17(1), 79-87.
- Seehamongkon, Y. (2021). Development of teacher competency program in the 21st century learning assessment and evaluation for educational institutes under the northeast vocational education institution. *NRRU community Research Journal*, 15(4), 169-181.
- Tabtim, J. (2022). *The development measurement and evaluation of mathematic teachers in Uttaradit secondary school under the Secondary educational service area office Phitsanulok Uttaradit* [Unpublished Master of Education thesis]. Naresuan University.
- Wongwanich, S. (2019). *Needs assessment research*. Chulalongkorn University Press.